

SAGAN
LASSE LITEN

AF

Z. TOPELIUS.

DRAMATISERAD

AF

ELLEN NERVANDER.

„Lasse liten“ af Z. Topelius.

Dramatiserad af *Ellen Nervander*.

PERSONERNA:

Lasse liten.
Lasses mamma.
Gårdens trädgårdsmästare.
Nukku Matti.
Drömmens gosse.
Drömmens tärnor.
Indianer.
Negrer.
Skördefolk.

(Scenen är delad i tvenne delar; den vänstra täckes af en ridå; den högra föreställer en trädgård. Till vänster en trädgårdssoffa, en stol och ett bord, på hvilket ligga ärtskidor, som Lasses mamma håller på att sprita i en soppterrin. I fonden synes sjön och fören af en båt. I förgrunden rider Lasse på en gunghäst).

Lasse (sjunger).

Klang min vackra bjällra i den sena kväll!
Spring, min raska fåle, öfver mo och fjäll!
Hemåt ila vi med vindens raska fart,
Där så hvila vi i mjuka armar snart.
Och vår lycka ingen må förtycka!

(Stiger af) Pitu! Nu ä' vi framme! (Binder hästen vid ett träd). Stå nu vackert stilla, Brunte, så skall du få alldeles färskt gräs, då du sprungit så bra. (Går och rifver upp gräs, som han bjuder åt hästen, medan han klappar honom. Kastar sedan resten af gräset framför honom). Smakar det ej bra? Det är bästa sortens hö, ska' du veta. Ät dig nu riktigt mätt, så att du orkar springa igen. (Går till modern). Hvad gör du, mamma?

Modern. Jag spritar ärter.

Lasse. Hva' ska' det bli af dem?

Modern. Det ska' bli snålsoppa, som pappa tycker så mycket om, och så ska' det bli plättar (ser vänligt på Lasse), som en liten gosse tycker så mycket om.

Lasse. Jag då?

Modern. Just du själf, lilla läckermun.

Lasse (tar några skidor). Får ja' ta de här, mamma?

Modern. Ja, bara jag först fått ärtorna ur dem. Små barn ska' ej äta råa ärter.

Lasse. Inte tänker jag äta dem.

Modern. Hva' ska' du då göra med dem?

Lasse. Det ska' bli stora skepp af dem, riktigt stora krigsskepp, som kunna segla kring hela världen.

Modern. Och hva' ska' de heta, Lasse?

Lasse. Det här stora skeppet ska' heta »Herkules». Hva' ska' det här lilla fartyget heta, mamma?

Modern. Ja, säg nu själf!

Lasse (funderar, säger skattande). Det ska' heta »Loppan».

Modern. Aj, aj, bara det ej skuttar bort, så du aldrig ser skynten af det mera.

Lasse. Det får det inte. — Nu ska' jag sätta stickor till bänkar, och så ska' skeppen segla ut i vida världen.

Trädgårdsmästaren (kommer in från höger och börjar vattna blommorna).

Modern (stiger upp, plockar ärtskidorna i förklädet och bär bort soppterrinen). Lek nu vackert, lilla Lasse, med dina båtar, och akta dig, att du ej blir våt, då du sätter dem i vattnet.

Lasse. Inte blir jag alls våt, mamma. Jag står på knä på den flata stenen vid stranden, och där sätter jag ut båtar.

Modern. Ja, gör så, min gosse. (Går ut åt höger).

Lasse. Nu äro alla skeppen i ordning, nu skall det bära ut till sjöss. (Går med alla sina båtar mot stranden. Mötet trädgårdsmästaren, som går öfver scenen ut åt vänster).

Trädgårdsmästaren. Hvert har Lasse liten så brådt om? Kommer han ej och hjälper mig att vattna rosorna i orangeriet?

Lasse. Nej, jag hinner ej nu. Jag ska' ha stor kappsegling och fara jorden rundt.

Trädgårdsmästaren. Hå, hå! Inte mer och inte mindre. Jag tror det ren går rundt äfven i Lasses hufvud. — — Jag får väl gå ensam då, kan jag förstå.

Lasse. Adjö!

Trädgårdsmästaren. Adjö! adjö! (Går).

Lasse (skynar till stranden, där han böjer sig ned och skjuter ut båtar, under det han sjunger):

Jag bygger ett skepp med kanoner
Och kulor och krut och patroner,
Och ut skall fregatten att slåss
Mot turkar och vargar och tross.

Herkules, du ska' fara till Asien, och du, Nestor, till Afrika, och lilla Loppan till Australien, som är den minsta af alla världsdelar. Se så, faren på nu! Jag ska' kasta stenar efter er, så att vågorna bli stora, då ni fara ut på världshafvet. — — Nu äro de redan långt borta. — — Om jag skulle ro ett litet, litet stycke ut, så att jag får fatt skeppet Herkules nära Asiens kust, och sedan rör jag hem till Europa igen. (Skakar i båtens rep). Ritsch, ratsch! Karl är karl! (Sjuter ut båten). Jag kan nog ro, ty jag har så ofta rott på trappan, då trappan var båt och pappas stora käpp åra. (Stiger i båten, som småningom glider ut) Aj, här ä' inga åror! Hjälp, hjälp! Voj, voj, voj! Pappa har så ofta nekat mig att röra vid

båten. (Båten har glidit bort, så att den sista repliken höres utom scenen.

Ridån faller för högra sidans scen, och den vänstra, som föreställer Fjäderholmarna, blir synlig. Nukku Matti i röd mössa och med långt, hvitt skägg sitter i fonden på en hög sten, stödd mot ett långt metspö. Drömmens gosse med ljus hår och blå mössa med silfverbånd samt vit tröja med pärlor på kragen står framför honom med en liten guldspira i handen. Vid ridåns uppgång utföra Drömmens tärnor, klädda i luftiga kostymer med ljusröda slöjor i händerna, en dans under sång*).

Så smekande, så ljufva,
Som doft från skogens tufva,
Nu drömmens blyga tärnor små
De lätt och smidigt dansen trå.
Och luftiga och skära
De tyckas oss så nära,
Men svinna i det blå,
Och aldrig, aldrig vi dem nå.

Nukku Matti (reser sig). Försvinnen drömmar! (Drömmarna försvinna till höger och vänster). Men du, Drömmens gosse, stanna kvar hos mig! Säg, har du barnens små bäddar redan iordningställda?

Drömmens gosse. Ja, Nukku Matti.

Nukku Matti. Har du lagt tillräckligt med rosenblad, så att barnen hvila mjukt och godt?

Drömmens gosse. Jag har fört stora fång med blad från de vackraste, mest väluktande rosorna och ställt vallmoblommor kring bäddarna.

Nukku Matti. Det är bra. Har du också ren och fin guldsand att strö på barnens små ögonlock, så att de bli tunga och deras sömn lugn.

Drömmens gosse. Ja, Nukku Matti, guldkornen blänka så vackra och klara som solen.

Nukku Matti. Det är rätt, min gosse, ingenting är för godt för de kära små. — Barnen bruka visser-

*) Se: Dans af lyktgubbar i Julhälsning 1903. Första fjärdedels noten i tredje takten sjunges som en half not, och fjärdedels pausen bortfaller. Detsamma gäller sjätte takten.

ligen ej komma så här tidigt, men det är bra, att du dock har allt i ordning för natten, ty du får i dag en skild sysselsättning. Lilla Lasse, som varit olydig mot sina föräldrar och farit ut i båt emot deras vilja, är nu på väg hit. Då han märkte, att han ej kunde sköta sig i båten, blef han mycket skrämnd, skrek och ropade på hjälp. Men ingen hörde honom. Då ångrade han bittert, att han varit olydig. Han knäppte ihop sina små händer och bad: Gode Gud, var ej ledsen på Lasse liten! — Han har nu gråtit sig så trött, att han håller på att somna, stackars liten. Jag skall därför draga hans båt till mig. (Kastar ut metspöet. Sång utanför scenen. Musik af J. Brahms).

Nu i ro
Slumra in,
Lilla älsklingen min,
Ned i kudden dig göm
Vid den rosiga dröm,
Tills du väcks, lilla vän,
Nästa morgon igen.

(Efter sångens slut synes fören af en båt. Lasse ligger med hufvudet hvilande mot båt-kanten).

Drömmens gosse. Där kommer den lilla stackarn. Jag tycker det är synd om honom.

Nukku Matti. Gå att hjälpa honom upp ur båten och lek sedan med honom, så att han icke får ledsamt.

Drömmens gosse. Ja, Nukku Matti, det vill jag gärna göra. (Nukku Matti går. Drömmens gosse hjälper Lasse ur båten och leder honom fram på scenen).

Drömmens gosse. Har du lust att resa kring hela världen?

Lasse. Visst har jag lust.

Drömmens gosse. Kom då och låt oss segla på dina ärtskidsfartyg. Du seglar på Herkules, och jag reser på Loppa. Låt oss sätta oss här! (De klifva upp på den höga stenen, där Nukku Matti suttit. Lasse stöder sig mot Drömgossens knä. Drömmens gosse sträcker ut sin spira). Nu resa

vi ut från Fjäderholmarna. Om en liten stund äro Herkules och Loppan vid Asiens kuster, långt borta vid världens ända, där Ishafvet genom Behrings sund flyter tillsammans med Stilla oceanen. Ser du, där borta i vintertöcknen synes Nordensköld med ångfartyget Vega söka sig en öppen ränna emellan isarna. Hu, hvad här är kallt! De höga isbergen glimma så underligt. Rundtomkring är snö och äter snö, så långt ögat kan se. Där röra sig små grå människor, som äro klädda i ludet skinn och åka genom drifvorna i små slädar, förspända med stora hundar. Skola vi gå i land här?

Lasse. Nej, jag är rädd att de stora hundarna bita oss. Låt oss hellre resa till en annan världsdel.

Drömmens gosse. Som du vill; ja ha ej långt till Amerika. (Sträcker ut sin spira). Nu äro vi där. Känner du, huru varmt här är? Ser du de höga palmerna, som stå i långa rader på stranden och ha kokosnötter i topparna? Där komma tvenne indianer, som utföra en krigisk dans.

(Tvenne indianer med brokiga fjädrar på kroppen *) och hufvudet komma inspringande med spjut i händerna. De ställa sig midt emot hvarandra, slänga med spjuten turvis åt höger och vänster samt snurra däremellan om på stället).

Indianerna (Sång **).

Schunkin, schunkin, biddi, biddi, bi,
Schukkidi, schukkidi, tschi!
Bili, bili, bi,
Frikkudi tschi,
Nikkudi, bakkudi bi!
Bakku tschi!

(De stanna i skrämmande ställningar, som om de ville döda hvarandra; därefter springa de bort, den ena förföljande den andra).

Drömmens gosse. Skola vi gå i land här?

Lasse. Nej, jag är så rädd för de fula indianerna. Låt oss resa till en annan världsdel.

*) Beklädnad af åtsittande brun shirting.

***) Se Notbladet.

Drömmens gosse. Må göra. Låt oss fara till Afrika. Det tar ej lång tid. (Sträcker ut sin spira). Ser du den stora floden där borta? Dess stränder äro så gröna som grönaste sammet. Där skola vi ankra. Känner du, huru solen bränner som ville han bränna jorden till aska? Hör du, huru lejonen ryta af törst? Ser du de stora krokodilerna, som gapa upp ur floden? Ett stycke bortom denna utbreder sig den omätliga sandöknen. Människorna äro här svarta som svartaste bläck.

(Tolf negrar komma inspringande. Sång och dans *).

Negrarna:

Tick, tack, tick, tack, ticki, ticki, tack,
Nick, nack, nick, nack, nicki, nicki, nack,
Lipp, lipp, lipp, lipp, lipp, lapp, lipp,
Lipi, lipi, lipp, lapp, lipp.

(Springa ut).

Drömmens gosse. Gå vi i land här?

Lasse. Nej. Solen bränner oss, och lejonen och krokodilerna göra oss illa. Låt oss resa till en annan världsdel.

Drömmens gosse. Vi kunna ju segla tillbaka till Europa. (Sträcker ut sin spira). Se så, nu äro vi framme. Här är så svalt och behagligt. Där står en hög björk med sina hängande löf.

Lasse (lifvad). Där galar göken i björkens topp.
(Utanför scenen höres: Kuku! kuku! kuku!)

Drömmens gosse. Där skär skördefolket rågen på åkern.

Lasse. Där räfsa flickorna höet på ängen. (Skördefolk med räfsor och lior gå öfver scenen under sången: «Nu ut till ängen» **).

Drömmens gosse. Där beta korna och fåren bland mossa och ljung i skogen.

Lasse. Där mjölkar Stina Härtha och Stjärna i ladugården. (Sång af en vallflicka utom scenen: «Kuddorna mina»).

*) Se tomtarnas julnatt i Tomte- och Hönseboleken.

***) Se Julhälsning 1902.

Drömmens gosse. Där springer haren i skogen.
Lasse. Där skäller Fylax vid trappan och viftar
 med svansen åt mig.

Drömmens gosse. Där tjärnas smöret i tjärnan.

Lasse. Där fräsa plättarna i plättpannan.

Drömmens gosse. Stiga vi i land här?

Lasse. Kom med, så skall jag bedja mamma ge
 dig en knäckebrödssmörgås och ett glas mjölk.

Drömmens gosse. Kanske resa vi nu till Poly-
 nesien?

Lasse. Nej, nu steka de plättar i Europa? (Vill
 springa upp, men Drömmens gosse håller honom bunden med blomster-
 band. Drömmens tärnor komma in och slå en ring kring honom, under
 det de sjunga *).

Världen är så stor, så stor,
 Lasse, Lasse liten!
 Större än du nånsin tror,
 Lasse, Lasse liten!

Där är hett och där är kallt,
 Lasse, Lasse liten!
 Men Gud råder öfverallt,
 Lasse, Lasse liten!

Många människor lefva där,
 Lasse, Lasse liten!
 Lycklig den, som Gud har kär,
 Lasse, Lasse liten!

När Guds ängel med dig går,
 Lasse, Lasse liten!
 Ingen orm dig bita får,
 Lasse, Lasse liten!

(Nukku Matti kommer in och stiger upp på den höga stenen,
 bakom Drömmens gosse och Lasse).

Nukku Matti. Lasse liten har lärt sig älska sitt
 land mer än alla länder i världen. Nu får han fara till-
 baka till sitt hem, till far och mor och till allt, som är
 honom kärt. Du, Drömmens gosse, led honom ned till
 båten! och ni, Drömmens små tärnor, fläkten med edra
 slöjor vind till båten, så att han får fart och lyckligt
 hamnar vid Lasses hemstrand! (Drömmens gosse leder Lasse
 till båten, där Lasse ligger insomnad i samma ställning, som då han
 kom till Fjäderholmarna. Båten glider långsamt bort).

Drömmens tärnor (vifta med sina slöjor under det de sjunga):

Säg, hvar trifves du nu mest,
 Lasse, Lasse liten!
 Borta bra, men hemma bäst,
 Lasse, Lasse liten!

(Ridån faller).

*) Melodin af S. Lithenius.

Indianernas sång.

Spjutsvängning.

E—n N.

Schun-kin, schunkin, bi-di, bi-di, bi! Schukki-di, schukki-di

Dans. Ljftigt.

tschi! Bi - - li, bi - - li, bi!*) Frik - ku - - di tschi!

*Spjutsvängning.**Tempo I.*

Frik-ku-di tschi! Frik-ku-di tschi! Nik-ku-di, bak-ku-di

bi! Nik - ku - di, bak - ku - di bi! Bak - ku tschi!

*) Vid hvarje fermat (◡): armutslagning.

